

Список використаних джерел:

1. Цивільний кодекс України Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 40-44, ст. 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.
2. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану». URL: https://ips.ligazakon.net/document/view/T222120?utm_source=jurliga.ligazakon.net&utm_medium=news&utm_content=j103.
3. Воєнний стан: чи змінились наслідки невиконання цивільно-правових зобов'язань URL: https://jurliga.ligazakon.net/analitics/210706_vonniy-stan-chi-zmnilis-naslcki-nevikonannya-tsivilno-pravovikh-zobovyazan.
4. Жагорнікова Т. О. Поняття зобов'язання і грошового зобов'язання в цивільному праві України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*, 2013. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/6660/1>.

Логінова М. В.,
викладач кафедри
цивільного права та процесу
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
капітан поліції
Сайгаченко Д. С.,
курсант
Навчально-наукового інституту
права та підготовки фахівців для
підрозділів Національної поліції,
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ЗЛОВЖИВАННЯ СУДДЕЮ ЦИВІЛЬНИМИ ПРОЦЕСУАЛЬНИМИ ПРАВАМИ У ЦИВІЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Зазвичай, коли говорять про зловживання правом, маються на увазі неправомірні дії з боку учасників судового процесу. Однак не менший інтерес становить зловживання правом із боку самого суду.

Згідно Закону України «Про судоустрій і статус суддів», суд – це відокремлений орган, незалежно ні від кого вирішує різні суперечки правового характеру. [1] Судові рішення у цивільних справах, які вступили в законну силу, обов'язкові для виконання всіма громадянами, органами та посадовими особами. На жаль, на даний час в Україні виноситься велика кількість рішень, які згодом неможливо виконати. Здавалося б, на перший погляд, що неможливість виконання пов'язана з діями та статусом сторін процесу. Однак насправді нерідко виходить так, що саме рішення не може бути виконане з причини відсутності у ньому логіки. Подібні рішення виносяться без розгляду судом заяв, що можна розглядати як один з варіантів зловживання правом самим судом.

Інший приклад – рішення суду першої інстанції відповідає правовим нормам. Серед населення існує думка, що судді беруть хабарі, мають інший інтерес у результаті справи. Навіть якщо подібні висловлювання не брати до уваги, підсумок однаково виходить такий, що судді зловживають своїм правом [2, с. 83].

Іноді бувають явні помилки суду, коли, розібравшись у ситуації, суд виносить необгрунтоване рішення, що у результаті призводить до неможливості його виконання. Наприклад, застосування процесуальних засобів на осіб, що у процесі, має бути розумним і доцільним. Тому суд та учасники процесу повинні виявляти процесуальну сумлінність. Суд не повинен розглядати безпредметні позови чи нескінченно відкладати судові засідання через неявку сторін, свідків чи адвокатів, які навмисне затягують процес [3, с. 27].

Але найпоширенішою ситуацією залишається зловживання правом з боку суду в напрямку кореспонденції. Суддя за наслідками розгляду виносить ухвалу про залишення поданого позовної заяви без руху та надає заявнику якийсь час для усунення виявлених недоліків. Все начебто в рамках закону, оскільки саме так необхідно вчинити для виконання всіх вимог процесуального права. Як правило, ці визначення після цього в максимально стислі терміни передаються заявнику листом поштою або дзвінком йому для того, щоб він прийшов до суду і отримав ухвалу. Судді, які зловживають правом, чекають на момент, коли строк для усунення виявлених недоліків закінчиться, і лише після цього надсилають поштою винесену ухвалу про залишення заяви без руху, в цей же час виносячи визначення про повернїть позову, оскільки заявник не усунув у наданий термін недоліку. Доходить до того, що ухвала про залишення заяви без руху прямує в одному конверті разом з ухвалою про повернення позову у зв'язку з не усуненням недоліків [4, с. 104].

Отже, окремі типи зловживань процесуальними правами у цивільному судочинстві, що виникають із боку суду, досить різноманітні. Це вкотре підтверджує, що практично кожне суб'єктивне право може бути змінено недобросовісною особою у разі його використання. З цими формами зловживання необхідно постійно боротися на рівнях держави, адже суд є повністю незалежною структурою і приймає всі рішення виключно на власне переконання. Однак ухвалення незаконного рішення призводить до вкрай сумних наслідків, від яких страждають прості люди, які бажають знайти в суді правду.

Список використаних джерел:

1. Закон України Про Судоустрій і Статус Суддів. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2016, № 31, ст. 545 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>.
2. Олійник А. Запобігання зловживанню цивільними процесуальними правами: питання теорії та практики. 2013. № 7. с. 83-91.
3. Бобровник О. В. Зловживання процесуальними правами у цивільному процесі. *Право України*, 2008. № 7. С. 27-29.
4. Комаров В. В., Бігун В. А., Баранкова В. В. Курс цивільного процесу. Харків: Право, 2011. 1352 с.